

LEIDSCH DAGBLAD

TIPS EN REACTIES: REDACTIE@LEIDSCHDAGBLAD.NL

Leiden en omgeving

Hollandse duinen trekt vlag in top**2****Bijzonder geslaagd met Moutar Diallo****3****Teylingereind: Boefje wordt burger****4****Alle elf kampioen dit seizoen****10**

VOOR HET LAATSTE NIEUWS: LEIDSCHDAGBLAD.NL

DINSDAG 16 MEI 2017

Campagne om bekendheid van Leids archeologisch park te vergroten

'Soldatenbarak' voor Matilo

Binnert Jan Glastra
b.glastra@hollandmediacombinate.nl

Leiden * In het Leidse archeologische park Matilo moet een 'soldatenbarak' komen om de ontvangst van bezoekers en organisatie van activiteiten te verbeteren en te vereenvoudigen. De barak maakt deel uit van een campagne om de bekendheid van en de levendigheid in het park te vergroten. Of het een complete replica wordt

van een Romeinse castellumbarak of een klein gebouwtje, is nog niet bekend. Eerlijk gezegd doet dat er ook niet eens zo veel toe, stelt archeoloog Tom Hazenberg. Waar het vooral om gaat, is dat er iets komt. Het gebrek aan een multifunctioneel gebouw belemmert namelijk de aantrekkelijkheid van het park voor activiteiten. Het is nu vooral Hazenberg zelf die met de stichting Mooi Matilo en een handjevol vrijwilligers zorgt dat er in ieder geval af en toe wat te doen is. De bedoeling was om van Matilo,

dat in 2013 officieel opende, een bruisend park te maken dat belangstellenden trekt van heinde en verre. Een park ook waar verjaardagsfeestjes gevierd worden, waar evenementen zijn, verzorgingshuizen naartoe gaan voor uitjes en ga zo maar door. Allemaal erg lastig als er niets is. „Het park is nog onbekend en moeilijk te vinden”, zegt Hazenberg. „Er wordt gewerkt aan betere bewegwijzering hoorde ik, maar als je wilt dat er mensen komen moeten er ook dingen gebeuren en moet er een vorm van ontvangst zijn.”

De Romeinse middag komende zondag, van 13-17 uur, vormt de aftrap voor een campagne om daarvoor te gaan zorgen. Behalve om de bouw van een 'barak' op de agenda te krijgen, is de campagne ook gericht op een betere naamsbekendheid. Zodat mensen, bedrijven en organisaties in stad en regio de plek van het voormalige Romeinse grensfort in het oog krijgen voor hun activiteiten. „Je moet er natuurlijk over nadenken wat je op die plek allemaal wilt, maar er kan veel”, zegt Hazenberg. „Mensen kunnen me gewoon bellen

op 06-53589637. Het mooiste is als onze stichting Mooi Matilo niet langer zelf alles hoeft te organiseren, maar alleen aangemelde activiteiten hoeft te coördineren.” De Leidse archeoloog hoopt dat het park over een jaar of drie de beoogde bruisende plek is. Hij verwacht namelijk dat Matilo rond die tijd de aangevraagde Unesco-werelderfgoedstatus heeft. „Wat hier ligt, is een stuk van de wereldgeschiedenis. Het is echt heel bijzonder. Zo'n plek moet dan natuurlijk wel goed zoekbaar zijn.”

Meelfabriek als energieneutraal monument

Annet van Aarsen

Leiden * Het is één van de lastigste opgaven in een monumentale binnenstad: hoe maak je al die oude, slecht geïsoleerde gebouwen energieneutraal? De Meelfabriek in Leiden is hard aan het puzzelen. „Inmiddels hebben we al flink wat oplossingen”, zegt eigenaar Ab van der Wiel. „Je moet op een andere manier gaan denken.”

Hij en directeur Margot Simons waren de afgelopen tijd vooral veel bezig met vergunningaanvragen en bezwaarprocedures rond de herontwikkeling van het monumentale industriecomplex aan de Zijlsingel. „Maar nu hebben we de tijd om ons te focussen op duurzaamheid”, zegt Margot Simons. „Op verschillende manieren, natuurlijk. Door onder andere hergebruik: zo min mogelijk afbreken. En door bijvoorbeeld energiezuinige oplossingen toe te passen bij dit project. We vinden het normaal om daar mee bezig te zijn.” De twee zijn inmiddels erg enthousiast over het onderwerp. Zo enthousiast dat De Meelfabriek in september de deuren opent voor een groot landelijk symposium over het energieneutraal maken van monumenten. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap doet ook mee aan dit symposium. „We zijn namelijk op zoek naar handige oplossingen voor monumenten”, zegt Jan de Jong van het ministerie.

Hij verwijst naar de pilot, waar de minister geld voor uittrekt. Het leverde achttien projecten op, met verrassende ideeën. In Amsterdam helpen nu bijvoorbeeld de Hermitage en de Hortus elkaar. „In de Hermitage was het probleem dat er zo veel bezoekers kwamen dat het er veel te warm werd. Nu kun je warmte kwijt raken, door de dakramen open te zetten of door te 'lozen' op het water. Maar dat is natuurlijk geen goed idee”, aldus De Jong.

Hier werd een handige oplossing gevonden door samenwerking met

Het Meelfabriek-complex.

ARCHIEFFOTO HIELCO KUIPERS

de Hortus, vierhonderd meter verderop. De botanische tuin moet veel stoken om de kassen te verwarmen. „Er zijn twee leidingen aangelegd in de grond. Eén van de Hermitage naar de Hortus voor warmte. En één van de Hortus naar de Hermitage voor koude lucht. Het scheelt enorm veel kubieke meters gas verstuken voor de Hortus en de Hermitage is van de warmte af.”

Zo is er volgens De Jong veel meer slim maatwerk te bedenken. „Het is

een puzzel die we willen oplossen: hoe krijg je die oude gebouwen duurzaam? Hoe kun je ze isoleren zonder de historische waarde te verliezen.”

Klimaatdoelstellingen

Het moet gebeuren. Nederland heeft afgesproken om in 2050 volledig energieneutraal te zijn. „Minister Kamp heeft gezegd dat er vanaf 2030 geen gasmeter meer te vinden is in Nederland”, aldus De Jong.

„Als we de klimaatdoelstellingen willen halen, moeten we ook met de monumenten aan de gang.”

De Meelfabriek gaat een voorbeeld worden voor zulke projecten. De Jong: „Er is al een mooie oplossing gevonden voor dubbel glas in de monumentale stalen kozijnen van het directiegebouw.”

Van der Wiel: „Op eigen terrein hebben we plek gevonden voor een gesloten systeem van warmtebronnen, waarmee we in elk geval het Molen-

gebouw en Riffellokaal, het directiegebouw en het poortgebouw Label A kunnen krijgen.” Hij is nog verder aan het puzzelen. „Met Azzurro Wellness moeten we ook iets kunnen doen. Zo'n zwembad is een hele goede batterij”, filosofeert hij. „We barsten van de energie, alleen heb je het vaak op de verkeerde momenten. Monumenten zijn niet te verduurzamen, zegt de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. Wij willen bewijzen dat het wel kan.”